

CELUJĄC W EGZAMIN GIMNAZJALNY

Dowiedz się więcej o produkcji owoców, a szczególnie śliwek.

Materiał informacyjny do zadań.

TABELA „OPAKOWANIA”

Rodzaj opakowania	Masa opakowania [kg]	Masa śliwek [kg]	Masa jabłek [kg]
Skrzynka drewniana „jedyńska”	4,0	30,0	20,0
Skrzynka drewniana „uniwersalna”	3,5	25,0	15,0
Skrzynka PCV	2,0	20,0	13,0

TABELA „GĘSTOŚĆ SUBSTANCJI”

Substancja	Gęstość [g/cm ³]
Drewno sosnowe	0,5
Piasek suchy	1,5
Wapno magnezowe	2,0
Ziemia wilgotna	2,0
Beton	2,2

TABELA „MASA OWOCU ŚLIWY”

Odmiana	Masa [g]
Amers	60,0
Valor	55,0
Węgierka zwykła	25,0
Cacańska Najbolia	65,0
Stanley	50,0

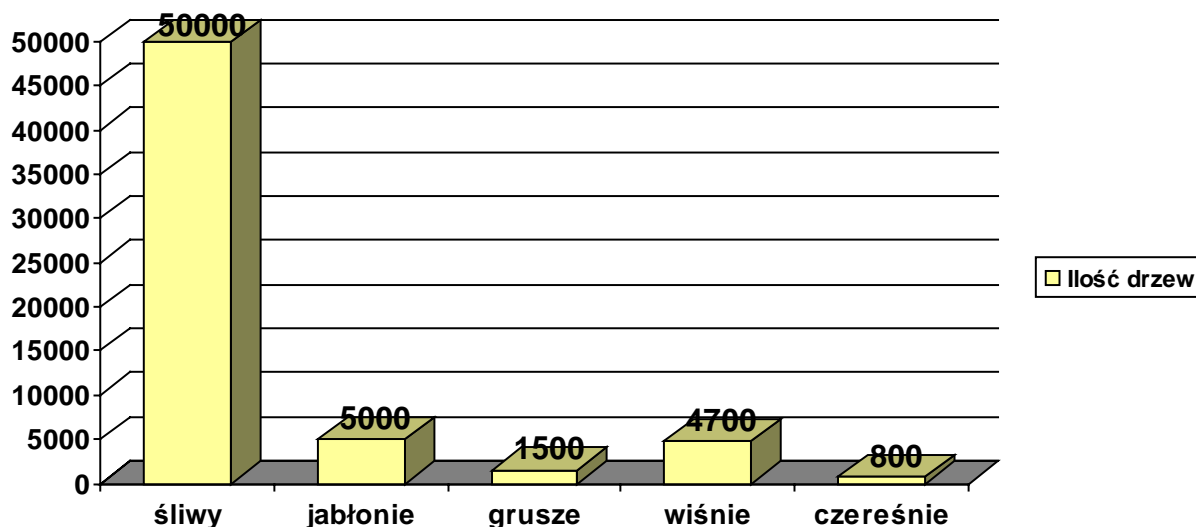
W czasie wakacji Dawid lubi jeździć z tatą na giełdę owocowo-warzywną. Tata Dawida posiada samochód Renault Master o ładowności 1650 kg. Samochód ten spala średnio 11 litrów oleju napędowego na 100 kilometrów. Śliwki są pakowane do sprzedaży standardowo do skrzynek PCV, natomiast jabłka – do skrzynek „uniwersalnych”.

Do przechowalni jabłka pakuje się w skrzynki „jedyńki”.

Giełda krakowska jest oddalona od Szydłowa o 120 km, natomiast giełda sandomierska – o 70 km. W Krakowie opłata wjazdowa na giełdę dla tego typu samochodu wynosi 38 zł, natomiast w Sandomierzu – 15 zł.

Cena jednego litra oleju napędowego wynosi 2,50 zł.

Gimnazjaliści przeprowadzili wśród dziesięciu szydłowskich sadowników ankietę dotyczącą upraw sadowniczych. Opracowane wyniki przedstawili w postaci wykresu kolumnowego.

Zad. 1

Ile drzew rośnie w sadach ankietyowanych sadowników?

- A. 30 tys.   B. 62 tys.   C. 115 tys.   D. 56 tys.

Zad. 2

O ile więcej jest nasadzeń śliw od jabłoni?

- A. 20000   B. 25000   C. 55000   D. 45000

Zad. 3

Jaki procent badanych nasadzeń stanowiły śliwy?

- A. ok. 95%   B. ok. 90%   C. ok. 69%   D. ok. 81%

Zad. 4

Jaki areał stanowią u ankietyowanych sadowników sady śliwowe, jeśli w Szydłowie na jednym hektarze UR (użytków rolnych) sadzi się 500 śliw?

- A. 300 ha   B. 620 ha   C. 115 ha   D. 100 ha

Zad. 5

Dawid zauważył, że zimą w czasie silnych mrozów tata umieszcza w przechowalni jabłek pojemniki z wodą. Wyjaśnij celowość takiego działania.

- A. woda nie dopuszcza mrozu do pomieszczenia z jabłkami
B. para wodna osiada na jabłkach i skraplając się tworzy warstwę ochronną
C. woda w procesie krzepnięcia oddaje ciepło
D. wydzielający się z jabłek tlen i H₂O zapobiegają chorobom gnilnym

Zad. 6

Śliwy nie znoszą zbyt kwaśnej gleby. Jeśli pH jest niższe niż 5, to trzeba wysiać wapno magnezowe w ilości 2000 kg/ha na glebach lekkich i o 500 kg/ha więcej na glebach cięższych.

Tata Dawida, po wykonaniu badań gleby cięższej w swoim sadzie, sprowadził wapno, które wysypał na przymę. Dawid zauważył, że z nawozu utworzył się stożek o obwodzie podstawy 10 m i wysokości 1 m. Oblicz, czy wystarczy wapna na 1,5 ha tego sadu.

Zad. 7

Nornik polny – gryzoń, który ku niezadowoleniu sadowników upodobał sobie sady, buduje na zimę kopce z ziemi o kształcie zbliżonym do półkuli. Dawid zmierzył taśmą mierniczą obwód części przyziemnej kopca i stwierdził, że wynosi on 2 metry. Oblicz objętość i masę ziemi, którą gryzonie przemieściły na powierzchnię budując podziemne korytarze.

Zad. 8

Na podwórku Dawida rośnie 15-letnia śliwa odmiany węgierka zwykła. Pewnego słonecznego dnia Sonia – młodsza siostra Dawida, postanowiła określić wysokość drzewa. Wykorzystując wiedzę zdobytą w gimnazjum dokonała odpowiednich obserwacji i pomiarów. Stwierdziła, że śliwa rzuca cień długości 10 m, a długość cienia 1,5 m palika wbitego pionowo w ziemię wynosi 2,5 m. Pomóż dziewczynie obliczyć wysokość drzewa.

Zad. 9

Oblicz:

- a) ile skrzynek śliwek jednorazowo może załadować tata Dawida na swój samochód,
- b) jaki ładunek „netto” wtedy zapakuje.

Zad. 10

Pewnego dnia robotnicy zerwali jedną tonę śliwek, a potem popadał deszcz, który przerwał zbiór. Śliwki należy sprzedać w tym samym dniu. Dawid doradził tacie, aby doładować „do pełnego ładunku” zerwane dzień wcześniej jabłka. Ile skrzynek jabłek można jeszcze doładować na samochód?

Zad. 11

Polskie giełdy charakteryzują się tym, że stosowane są na nich ceny „do uzgodnienia”. Skutek jest taki, że niejednokrotnie w tym samym czasie, ceny tego samego produktu, na różnych giełdach bardzo różnią się od siebie; działa tu prawo popytu i podaży.

Pewnego razu Dawid wybierał się z tatą do Sandomierza sprzedać 1,4 t śliwek. Nagle zadzwonił do niego Dominik, który pomagał swojemu ojcu na giełdzie w Krakowie. Podczas rozmowy chłopcy ustalili, że w Sandomierzu cena śliwek wynosi 2,20 zł/kg a w Krakowie – 46 zł za skrzynkę.

Dawid zastanawia się co doradzić swojemu ojcu; nie wie czy korzystniej sprzedadzą owoce w Krakowie, czy w Sandomierzu.

Pomóż koledze w obliczeniach. Uwzględnij: ceny owoców, koszty paliwa oraz opłatę wjazdową.

Zad. 12

W sadzie Dawida podczas zbioru jabłek w poniedziałek pracowało pięciu robotników, którzy w ciągu ośmiu godzin zerwali jabłka do 200 skrzynek „jedynek”.

a) czy pozostałe 10 t jabłek zostanie zebranych w ciągu dwóch następnych dni, jeżeli we wtorek do pracy przyszło pięciu robotników a w środę – sześciu?

Uwaga: przyjmij 8-godzinny dzień pracy oraz taką samą wydajność każdego robotnika.

b) tata Dawida zerwane jabłka transportuje do przechowalni przy pomocy ciągnika z przyczepą 1-osiową o ładowności 2 ton.

Ile kursów musiał on wykonać każdego dnia, od poniedziałku do środy?

Zad. 13

Zbiór śliwek odmiany węgierka zwykła można przeprowadzać poprzez otrząsanie. Dawid nie zachował zasad bezpieczeństwa (okulary ochronne) i podczas strząsania śliwek z drzewa za pomocą tyczki bambusowej został uderzony spadającym owocem w oko, co skończyło się bólem, wizytą u okulisty i tygodniowym leczeniem. Chłopiec w czasie leczenia miał czas i postanowił obliczyć pracę, jaką „wykonała” śliwka na jego oku oraz prędkość owocu w momencie uderzenia w oko.

Przyjął, że śliwka rosła na wysokości 4,5 m. Pomóż koledze w obliczeniach wiedząc, że Dawid ma ok. 1,50 m wzrostu (pomiń opory powietrza).

Opracowanie: ANNA BARON